

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Leoni Illvstri Regi Armeniorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

catholica perseverans, circa nos pia geris devotionis affectum, & filium te esse apostolicæ sedis, inuis, dum eam esse matrem omnium protestaris, recognoscens à nobis magisterium ecclesiasticæ disciplinæ; quam etsi receptam longo tempore prius, ex parte tamen per venerabilem fratrem nostrum Maguntinum Archiepiscopum, Episcopum Sabinensem, unum ex septem Episcopis qui nobis in Ecclesia Romana collaterales existunt, suscepisse te gaudes, & desideras observare. Fuit autem & est magnum tuæ devotionis indicium, quod eundem Archiepiscopum magnificè recepisti, & curasti non modicum honorare; sicut & tuæ litteræ continebant, & ipsius nobis relatio patefecit. Monemus igitur fraternitatem tuam & exhortamur in Domino, ac per apostolica tibi scripta mandamus, quatenus in devotione sedis apostolicæ firmiter perseveres, & in lege Domini die mediteris & nocte, quæ sanæ doctrinæ congruunt prædicans, & quæ prædicaveris, quantum Dominus permittit, adimplens; ut in te nec opera verbis, nec verba operibus contradicant. Esto circa subiectos magister, ut doceas; ut corrigas, pater; mater, ut foveas; doceas minus doctos, superbos corrigas, humiles foveas & devotos; justitiam misericordia temperans, & æquitatem in iudicio non relinquens. Super subventionem verò Hierosolymitanæ provincie nosse te volumus quod jam per Dei gratiam ad commonitionem nostram multi crucis signaculum receperunt, & plures Domino dante recipient, in defensionem orientalis provincie opportuno tempore transituri. Iam etiam duo ex fratribus nostris de manibus nostris vivifica crucis assumpserunt vexillum, exercitum Domini præcessuri. Confide igitur, & esto robustus: quia citius forsitan quam credatur, orientalis provincia subsidium sentiet expectatum. Datum Laterani IX. Kal. Decembris.

LITTERÆ LEONIS REGIS
Armenia ad Papam Innocentium.

Epist. 219.
Perit subsidium
adversus paganos.

Reverendissimo in Christo Patri & Domino Innocentio Dei gratia Summo Pontifici & universali Papæ, tanto & tali honore dignissimo, Leo per eandem & Romani Imperij gratiam Rex omnium Armeniorum, cum salutatione se ipsum, & quicquid potest. Gloria,

laus, & honor omnipotenti Deo, qui vos tantum & talem pastorem Ecclesiæ suæ præesse voluit, vestris bonis meritis exigentibus, & tam fructuosam & firmam fabricam super fundamentum Apostolorum componere, & tantum lumen super candelabrum positum toto orbi terrarum ad salutem totius Christianitatis effundere dignatus est. In vestri verò luminis gratia salutaribus monitis Reverendissimi Patris nostri Archiepiscopi Maguntini instructi & informati, omne regnum nobis à Deo commissum amplissimum & spaciosum, & omnes Armenios huc illuc in remoris partibus diffusos, ad unitatem sanctæ Romanæ Ecclesiæ divina inspirante clementia revocare cupimus & exoptamus. Ad hæc, calamitates, miseras, paupertates, & imbecillitatem regni Syriæ & nostri per ipsum prædictum Maguntinum (quia difficilior labor erat scripto retexere) pietati vestræ patefacimus. Ipse verò per singula rei veritatem vobis explicabit, in cuius notitiam ista non præteriere. Hanc utique contritionem & collisionem in valle destituti lachrymarum jamdiu sustinimus, quam de cetero sine spe subsidij & auxiliij vestri sustinere nequimus. Verum quia zelus domus Dei tepescere non debet in cordibus tam vestro quam nostro, non ut personam instruendis geramus, ejusdem domus decorem diligere & pro eadem domo murum nos oportet opponere, ut impetus quos super eam faciunt inimici crucis, cooperante Dei gratia collectis in unum animi viribus resistendo excludamus. Hinc est quod vestram flexis genibus imploramus pietatem quatenus lachrymabilibus Domini Maguntini precibus & nostris divino intuitu aures misericordiæ porrigatis, & miseris Christianitatis compatientes, subsidium Christianissimum nobis acurrendo mitatis antequam irremabile (quod absit) incurramus diluvium; immo cum Dei & vestro auxilio, evaginato ense, de Hur Chaldeorum & persecutione Pharaonis liberari possimus. Datum Tharsis anno ab incarnatione Domini MCXCIX. mense Majo, die vigesima tertia.

LEONI ILLUSTRIS REGI
Armeniorum.

IS Ecclesiam suam congregatam ex gentibus, non habentem maculam neque rugam, super gentes & regna

Epist. 220.
Respondet imperatori epi-
stolæ.

constituit, is extendit palmities ejus usque ad mare, & usque ad terminos terræ ipsius propagines dilatavit, cujus est terra & plenitudo ejus, orbis terrarum, & universi qui habitant in ea. Ipse etiam Romanam Ecclesiam non solum universis fidelibus prætulit, sed super ceteras etiam Ecclesias exaltavit, ut ceteræ ab ea non tantum vivendi normam & morum sumerent disciplinam, sed & fidei etiam catholicæ documenta reciperent, & ejus servarent humiliter instituta. In Petro enim Apostolorum principe, cui excellentius aliis Dominus ligandi & solvendi contulit potestatem, dicens ad eum, *Quodcumque ligaveris super terram, eris ligatum & in caelis, & quodcumque solveris super terram, erit solutum & in caelis*, Ecclesia Romana sedes ejus, & sessorum ipsius Romani Pontifices successores Petri & Vicarij Iesu Christi, sibi invicem per successivas varietates temporum singulariter succedentes, super Ecclesiis omnibus & cunctis Ecclesiarum Prælati, immo etiam fidelibus universis, à Domino primatum & magisterium acceperunt, vocatis sic ceteris in partem felicitudinis, ut apud eos plenitudo resideat potestatis. Non enim in Petro & cum Petro singulare illud privilegium expiravit quod successoribus ejus futuris usque in finem mundi Dominus in ipso concessit, sed præter vitæ sanctitatem, & miraculorum virtutes, par est in omnibus iurisdicatio successorum: quos etsi diversis temporibus, eidem tamen sedi & eadem auctoritate Dominus voluit præsidere. Gaudemus autem quod tu, sicut Princeps catholicus, apostolicæ sedis privilegium recognoscens, venerabilem fratrem nostrum Maguntinum Archiepiscopum, Episcopum Sabinensem, unum ex septem Episcopis qui nobis in Ecclesia Romana collaterales existunt, benignè ac hilariter recepisti, & non solum per eum institutis salutaribus es instructus, quibus juxta continentiam litterarum tuarum totum regnum tuum, licet amplissimum, desideras informari, & universos Armenos ad Ecclesiæ Romanæ gremium revocare: sed ad honorem & gloriam apostolicæ sedis, quam constitutam esse novisti super gentes & regna, diadema regni recepisti de manibus ejus, & cum curasti devotè ac humiliter honorare, & nos per ipsum & litteras tuas ad orientalis terræ subsidium in-

vitasti. Ei ergo à quo est omne datum optimum & omne donum perfectum, qui habet corda Principum in manu sua, quas possumus gratias referentes, qui tibi tantæ humilitatis animum inspiravit, rogamus serenitatem regiam & exhortamur in Domino, ac per apostolica tibi scripta mandamus, quatenus in timore Domini & apostolicæ sedis devotione persistens, ad expugnandam barbariem paganorum & vindicandam injuriam crucifixi tanto potentiùs & efficacius studeas imminere, quanto fraudes & versutias hostium viciniùs positus melius cognovisti, non in exercitus multitudine aut virtute, sed de ipsis potiùs miseratione confidens qui docet manus ad prælium, & digitos movet ad bellum, qui arcus fortium superat, & robore accingit infirmos. Iam enim per Dei gratiam ad commonitionem nostram multi crucis signaculum receperunt, & plures Domino dante recipient, in defensionem orientalis provinciæ opportuno tempore transituri. Iam etiam duo ex fratribus nostris de manibus nostris vivificæ crucis assumpserunt vexillum, exercitum Domini præcessuri. Confide igitur, & esto robustus, quia citius forsitan quàm credatur, orientalis provincia subsidium sentiet expectatum. Datum Laterani VIII. Kal. Decembris.

*NOBILIBVS VIRIS COMITIBVS,
Baronibus, Civibus, & Vniuersis
per Siciliam constitutis.*

Quod futura sint novissima Marcoualdi, quantum in eo fuerit, peiora prioribus, quod non solum contra regnum Siciliæ sed universum ferè conjuraverit populum Christianum, quod factus sit contra vos alius Saladinus, nequitia ejus testimonium perhibet veritati, licet nulla veritas sit in eo. Egressus enim olim homo ille iniquus, vel potiùs immundus spiritus, Siciliam & totum regnum, cum non inueniret in Marchia requiem, sed obsidione hostium sæpius vallaretur, revertar, inquit, in domum, regnum videlicet quod exivi, & assumens secum alios spiritus nequiores, Diopuldum scilicet, fratrem & fautores ipsius, ante tempus rediit vos torquere, ac reliquias transmigrationis & desolationis prioris, immo totius regni excidium innovare. Disposuit siquidem, sicut quondam, diruere muros urbium,

*Epist. 217.
Vt Marcoualdum tyrannum
& Saraceno-
rum socium
opprimant.*